

Offentliggjort d. 16. januar 2010

Hvad gælder, når min mor hensidder i uskiftet bo, men har etableret et samlivsforhold. ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Spørgsmål

Jeg har med stor interesse læst artiklen vedr. tvangsarv lørdag d. 2. jan 2010.

Historien er den, at min far døde i 1974. Ca. 1 år efter flyttede en ven ind hos min mor. De har så været sammen siden.

Min mor har altid ejet boligen og i øvrigt altid stået for det økonomiske, bl.a. salget af mit og mine søskendes barndomshjem.

Som det i øjeblikket ser ud, kan begrebet tvangsarv komme på tale.

Hvordan er situationen så, når der er tale om et uskiftet bo?

Det skal oplyses, at mors samlever på ingen måde er formuende.

Med venlig hilsen

B73

Offentliggjort d. 16. januar 2010

Svar

Jeg vil indledningsvist bemærke, at Deres mor som udgangspunkt har mulighed for at sidde i uskiftet bo, så længe hun har lyst og dermed altså helt frem til det tidspunkt, hvor hun selv falder væk.

Deres mor kan imidlertid vælge at skifte boet efter Deres far. Hvis hun indgår nyt ægteskab, har hun pligt til at skifte. Det samme gælder, hvis Deres mor ligefrem har misbragt sin rådighed over det uskiftede bo, eksempelvis ved at forære sin samlever store gaver. Den omstændighed, at Deres mor har etableret et fast samlivsforhold med sin ven, medfører derimod ikke pligt til at skifte boet.

Ved et skifte af boet efter Deres far i Deres mors levende live skal arven efter Deres far fordeles mellem Deres mor samt De og Deres søskende.

Arven efter Deres far udgør *halvdelen af værdien* af det uskiftede bo på tidspunktet for skiftet. Værdien af den anden halvdel af det uskiftede bo vil ved et skifte i Deres mors levende live tilfalde Deres mor forlods som hendes andel af fællesboet (boslod). Det uskiftede bo omfatter *dels* den formue, som Deres far ejede på tidspunktet for hans bortgang, *dels* den formue, som Deres mor ejede på tidspunktet for Deres fars bortgang, og *dels* den formue, som Deres mor senere måtte have erhvervet. Har hun eksempelvis vundet i lotto i 1995, indgår denne gevinst altså også i det uskiftede bo. Herfra skal fragå det forbrug, der har været gennem årene. Det er således værdien af det uskiftede bo på skiftetidspunktet, der er afgørende for opgørelsen af arven efter Deres far.

Fordelingen af arven efter Deres far skal som udgangspunkt ske efter arvelovens regler. Da Deres far er afdød ved døden før den nye arvelovs ikrafttræden 1. januar 2008, skal arven fordeles efter fordelingsreglerne i den tidligere gældende arvelov. Det betyder, at Deres mor vil modtage 1/3 af arven efter Deres far, medens De og Deres søskende vil modtage 2/3 af arven efter Deres far til lige deling. Deres far kan dog ved et testamente have valgt en anden fordeling af arven efter ham, end den fordeling, der fremgår af arveloven. Arven efter Deres far til Dem vil kun være reduceret til Deres tvangsarv, hvis Deres far har truffet en bestemmelse herom i et af ham oprettet testamente.

Offentliggjort d. 16. januar 2010

Har Deres far ikke oprettet testamente, og arven derfor skal fordeles efter arvelovens regler, vil Deres mor ved et skifte i hendes levende live modtage *2/3 af den samlede værdi* af det uskiftede bo i form af henholdsvis boslod og arv, medens De og Deres søskende vil modtage den resterende *1/3 af den samlede værdi* af det uskiftede bo til lige deling.

Deres mor har alt i alt ingen indflydelse på, hvordan arven efter Deres far skal fordeles, når det uskiftede bo skal skiftes.

Arven efter Deres mor skal fordeles i overensstemmelse med arveloven samt under hensyntagen til, hvad hun måtte have bestemt i et testamente. Det står Deres mor frit for at oprette et testamente, hvor hun f.eks. begunstiger sin samlever mest muligt. Der er altså en risiko for, at Deres arv efter Deres mor er reduceret til Deres tvangsarv i et af hende oprettet testamente.

Jeg kan oplyse, at De ikke har nogen mulighed for at få kendskab til, hverken om Deres mor har oprettet testamente, eller hvad et sådant testamente i givet fald går ud på, med mindre Deres mor selv frivilligt oplyser om dette.

Skiftes boet først, når Deres mor falder bort, opgøres værdien af det samlede bo på dette tidspunkt. Halvdelen af det samlede bo vil udgøre arven efter Deres far. Denne arv skal efter loven fordeles ligeligt mellem Dem og Deres søskende, med mindre andet fremgår af et af Deres far oprettet testamente.

Den anden halvdel af det uskiftede bo udgør arven efter Deres mor, og skal efter loven fordeles ligeligt mellem Dem og Deres søskende, med mindre Deres mor har bestemt en anden fordeling i et af hende oprettet testamente. Hun vil, som allerede anført, kunne fravige lovens delingsregler i et testamente, eksempelvis til fordel for hendes samlever, og hun vil herunder kunne reducere Deres og Deres søskendes arv efter hende til tvangsarven. Har hun reduceret Deres og Deres søskendes arv til tvangsarven, vil De og Deres søskende kun modtage $\frac{1}{4}$ af arven efter hende. Hun har endvidere mulighed for at maksimere Deres og Deres søskendes respektive arveandele til 1 mio. kr.

Jeg vil til sidst tilføje, at har Deres mor og far i sin tid oprettet et fælles testamente, og er dette testamente gjort uigenkaldeligt, vil dette kunne afskære Deres mor fra at ændre arve-

Offentliggjort d. 16. januar 2010

fordelingen i dette gamle testamente ved oprettelse af nyt testamente. Det må derfor altid anbefales at gennemgå samtlige de testamenter, som en afdød måtte have oprettet gennem tiden.

— o —